

Abc-bogen

Der var en mand som havde skrevet nogle nye vers til »Abc-bogen«, sådan to linjer til hvert bogstav, ligesom i den gamle Abc. Han syntes at man skulle have noget nyt, de gamle vers var så forslidte, og han syntes nu altid så godt om sine egne. Den nye Abc lå endnu kun skrevet, og den var ved siden af den gamle trykte stillet hen i det store bogskab, hvori der stod så mange lærde bøger og morsomme bøger, men den gamle Abc ville nok ikke være nabo til den nye og var derfor sprunget fra hylden og havde i det samme givet et skub til den nye så den også lå på gulvet og det med alle sine løse blade spredt rundt om. Den gamle Abc vendte opad den første side, og det er den vigtigste i den, der står alle bogstaverne, de store og små. Det blad har nu alt hvad alle de andre bøger lever af, alfabetet, bogstaverne, dem der dog regerer i verden, en forfærdelig magt har de! Det kommer alene an på hvorledes de kommanderes til at stå; de kan give liv, slå ihjel, glæde og bedrøve. Enkelt opstillet betyder de ingenting, men stillet i geled – ja, da Vorherre lod dem lægge under sine tanker, fornemmede vi mere end vi mægtede at bære, vi bøjede os dybt, men bogstaverne mægtede at bære det. Der lå de nu og vendte opad. Og hanen i det store A strålede med røde, blå og grønne fjer. Han brystede sig, for han vidste hvad bogstaverne betød, og at han var den eneste levende i dem.

Da gamle Abc-bog faldt på gulvet, slog han med vingerne, fløj ud og satte sig på en kant af bogskabet, glattede sig med næbbet og galede så det skingrede efter. Hver bog i skabet, som ellers nat og dag stod ligesom i en døs når den ikke var i brug, fornemmede det trompetstød – og så talte hanen højt og lydeligt om den uret der var gjort den værdige gamle Abc-bog. »Alting skal nu være nyt, være anderledes!« sagde den, »alt skal være så fremad, børn er så kloge at de nu kan læse før de kender bogstaver. »De skal have lidt nyt!« sagde han der skrev de nye Abc-vers som ligger der spredt på gulvet. Jeg kender dem! Mere end ti gange har jeg hørt ham læse dem op for sig selv, det var ham sådan en fornøjelse, nej, må jeg bede om mine egne, de gode gamle med Xanthus og de billeder der hører til. Dem vil jeg kæmpe for, dem vil jeg gale for! Enhver bog i skabet kender dem vel! Nu skal jeg læse de skrevne nye! Læse dem med al rolighed! Lad os så være enige om at de ikke duer!«

A. Amme

En *Amme* går i søndagsklæder,
og andres børn er hendes hæder.

B. Bonde

En *Bonde* før led stor fortræd,
nu er han tit for meget med!

»Det vers finder jeg nu inderligt flovt!« sagde hanen, »men jeg læser videre!«

C. Columbus

Columbus over havet fór,
og jorden den blev dobbelt stor!

D. Danmark

Om *Danmarks* rige sagnet går,
Gud ej sin hånd af *Danmark* slår!

»Det vil nu mange finde så kønt!« sagde hanen, »men det gør jeg ikke! Jeg finder nu ingenting kønt her! – Videre!«

E. Elefant

En *Elefant* går altid tungt,
om også hjertet det er ungt!

F. Formørkelse

Formørkelse gør månen godt,
den går så længe med kalot!

G. Galten

Om *Galten* end får ring i næsen,
han lærer ej det fine væsen.

H. Hurra

Tit er et *Hurra* på vor jord
et meget ubesindigt ord!

»Hvor skal nu et barn forstå det!« sagde hanen, »der står rigtignok på titelbladet: »Abc-bog for store og små«, men de store har andet at bestille end læse Abc-vers, og de små kan ikke forstå det! Der er en grænse med alt! Videre!«

J. Jord

Vor *Jord* er vor moder så rund og så stor,
og vi går til sidst igen i vor mor!

»Det er nu råt!« sagde hanen.

K. Ko. Kalv

En *Ko* er tyrens madamme,
og *Kalven* kan blive det samme!

»Hvor skal man nu kunne forklare for børn det familieskab?«

L. Løve. Lorgnet

Den vilde *Løve* har ej *Lorgnet*,
det har den tamme i nummerparket.

M. Morgensol

Op står den gyldne *Morgensol*,
men ej fordi gårdhanen gol.

»Nu får jeg grovheder!« sagde hanen, »men jeg er da i godt selskab, i selskab med solen!
Videre!«

N. Neger

Sort er en *Neger* al sin tid,
ham kan man ikke vaske hvid.

O. Olieblad

Det bedste blad – ja, ved du hvad?
Det var dog duens *Olieblad*.

P. Pande

Tit rummes i menneskets *Pande*,
hvad knap kan rummes i tider og lande.

Q. Qvæg

At eje *Qvæg* er stort og godt,
selv være *Qvæg*, det er kun småt.

R. Rundetårn

Skønt man er skabt som *Rundetårn*,
er man derfor ej højvelbår'n.

S. Svin

Lad det dig ikke gøre hoven,
at du har mange *Svin* på skoven.

»Tillader De nu jeg galer!« sagde hanen, »det tager på kræfterne at læse så meget! Man må trække vejret!« – og så galede den så at det skingrede som messingtrompet, og det var en stor fornøjelse at høre på – for hanen. »Videre!«

T. Tekedel. Temaskine

Tekedlen fik kun skorstensrang,
og har dog *Temaskinens* sang.

U. Uret

Skønt *Uret* stadigt slår og går,
midt i en evighed man står!

»Det skal nu være så dybt,« sagde hanen, »men jeg kan ikke hitte det på bunden!«

V. Vaskebjørn

En *Vaskebjørn* kan vaske tingen
så længe at den bliver ingen!

X. – –

»Her har han ikke kunnet finde på noget nyt!«

I ægteskabssø skal der findes en klippe,
af Sokrates blev den betegnet *Xanthippe*.

»Han måtte dog tage Xanthippe. Xanthus er nu bedre!«

Y. Ygdrasil

Under *Ygdrasil*-træ var gudernes sted –
træet er dødt og guderne med!

»Nu er vi snart ude!« sagde hanen, »det er altid en trøst. Videre frem.«

Æ. Æsel

Et *Æsel* er et *Æsel* dog,
om selv det går med gyldent skrog.

Ø. Østers

En *Østers* har ikke til verden fidus,
Den ved man kan æde den ud af sit hus!

»Der slap det! Men det er ikke overstået. Nu skal det trykkes. Og så skal det læses. Det skal bydes i stedet for de værdige gamle bogstavvers i min bog. Hvad siger forsamlingen, lærde og ulærde, enkelte og samlede skrifter? Hvad siger bogskabet? Jeg har talt – nu kan de andre handle!«

Og bøgerne stod, og skabet stod, men hanen fløj ned igen i sit store A og så sig stolt om. »Jeg taledede godt, jeg galedede godt –! Det gør den nye Abc-bog mig ikke efter! Den dør bestemt! Den er død! Den har ingen hane!«